

ileg megtör-
Kölozsvártt,
ések és talál-
Bardóctól)

ik számában
beküldték:
lith és Imre,
bó Melanie,
a és Sarolta,
smárki Anna,
Pap Mari,
orbai Gizella
t soha sem
indér-ország-
ngit, Schuler
ky Adorján,
és Pál.

A.

légbe
ult zeneg ;
d fészke,
j s berek !

kas Imre.

AJA.

lik Olympus-
ében. A tete-
a tövében s
at. — K. G.
zükséges vál-
delkezésére
zett. A 2-ik
tvehető. —
szinte lelkes
bb köszöne-
ban a bizony
szózatokat,
ap«-tól a rá
atnak követ-
ányomnak a
szülék is a
mő gyermek-
10—12 éves-
eltaláltam-e ?
izléses elren-
obban esett.
obb levléről

henaem-épület
esten.

... Gyönyörködve nézte magát a tükörben. (Lásd a 356. lapon.)

XLV. kötet, 23. szám. **Ára negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.** 1893. december 3-án.
Megjelen **minden vasárnap** 16 oldalon.

ARANY ORSZÁG UTJA.

— Mese képekkel. —

(Folytatás.)

MÁR-MÁR elcsüggedett, már ingadozott s azt hitte, hogy lezuhan a mélységbe. De azért elszántan lépett még előre.

— Vagy elveszek, vagy kijutok! Előre!

— Már ne félj, Rózsika! Többé nem érhet semmi baj, szólalt meg valaki a partról.

És ugyan-e pillanatban valaki karon fogta és egyszerre kirántotta a partra.

— Bátor és nemes szívű gyermek vagy! Ne aggódjál, nálam megpihenhetsz.

Rózsika meglepetve nézett föl arra, aki oly váratlanul megsegítette a bajban. Valami ragyogó tündért remélt látni, de biz' e helyett egy öreg anyókat pillantott meg, akinek ugyancsak ránczos volt a képe, ősz a haja és bár jóságos, barátságos, de egyuttal igen szigorú a tekintete. Rózsika legelőször is azon kezdte, hogy szépen megköszönte a segítséget.

— Szívesen tettem, felelt az anyóka. Azért vagyok itt, hogy megsegítsem azt, aki megérdemli. No, nem sok akad ilyen. De te megérdemled. Hát be is jöhetsz ide a kunyhómba, mert tudom, hogy fáradt és éhes vagy. Nem adhatok ugyan puha ágyat, sem drága csemegét, de aki igaz uton jár és elfáradt, az kevéssel is beéri.

Mínél tovább nézte Rózsika az egyszerű szürke ruhás, komoly képű öreg nőt, annál nagyobb bizalmat érzett hozzá. S így szólt:

— Bizony nagyon szépen megköszönöm a szivességét, kedves nénikém. Csakugyan fáradt is vagyok, éhes is. Csak azt nem tudom, időzhetnek-e itt sokáig. Mert a test-

vérem veszedelemben van; szeretnék mentül hamarább eljutni ahhoz a zöld házikóhoz, a hol az a zöld szemű szép asszony lakik... ha ismeri.

— Ha ismerem-é! felelt az öreg majdnem haragosan. Az legkonokabb ellensége a mi jó királyunknak. Elfogdossa, veszedelembé dönti azokat, akik ami jó királyunkhoz indultak, de rossz utra tévedtek.

— Oh, épp azért köll sietnem! Szegény Benczikém! Ki tudja, már eddig is mi lett belőle!

— Most hiába mennél, sötét éjjel oda nem találnál. Holnap reggel majd adok jó tanácsot, miképen mentheted meg öcsédet.

— Addig nem fogja bántani az a gonosz, ugy-e?

— Arról nem állhatok jót.

— Az borzasztó volna, ha az a gonosz már megrontotta volna! Ó, ha olyan jó az a király, akihez mi is iparkodunk, mért engedi, hogy ilyen veszedelem érje azokat, akik hozzá akarnak eljutni.

— Csak lassan a panaszszal, leányom. A mi bölcs királyunk mindenkit boldoggá tesz, aki az ő utján jár. De hát ti az ő utján jártatok-e? Tudtátok, hogy születekhez hív bennötöket; meg is üzenté, mit tegyetek. És megtettétek-é? Letértetek az utjáról, mert ez itt nem az ő országa. Hát mért okolod őt, hogy bajba kerültetek?

Rózsika elszomorodva sütötte le szemeit.

— Igaz! Magunk vagyunk az oka, hogy veszedelembé jutottunk, sohajtá.

— No, ne sirj. Te jó és derék gyermek vagy. Hibáztál kezdetben, de aztán igaz szíveddel, ön-feláldozóan iparkodtál, rajta, hogy jóvá tedd, amit csak lehet. Én mindent tudok. Én a mi jó királyunk őrszeme vagyok itt az ellenséges földön, hogy segítséget

nyujtsak annak, aki méltó rá. Te rá szolgáltatál, megsegítlek.

Ezalatt betértek a konyhába. Egyszerű szobácska volt ott, minden dísz nélkül. Nem is várta gazdagon terített asztal a vendéget. Az öreg asszony kenyeret és tejet vett elő s miután jó ízűen ettek-ittak, egyszerű szalma-ágyra pihentek le. De ezen aztán Rózsika pár pillanat múlva édes, mély álomba merült s csak reggel ébredt föl.

Megerősödve, megpihenve ugrott talpra és azonnal indulni készült. A jó öreg nénike azonban előbb még adott neki reggelit, aztán pedig így szólt:

— Most már indulj, kedves lányom. Ez a gyalog-ut egyenest oda vezet a zöld szemű gonosz házához. Légy okos, légy erős szívű és ha nem hallgatsz a csábítására, megmentheted testvérkéded.

— De mit tegyek? Hogyan fogjak ki rajta?

— Azt majd ott látod meg. Nem tudhatjuk előre, mi mindennel fognak csábítani, hogy megfeledekezzél cselodról. De egyre jól figyelj: ha fehér koszorut akarnak a fejedre tenni, ne engedd. Jól vigyázz, ne engedd!

— Ó, ezt nagyon könnyen teljesíthetem.

— Ki tudja! De én is bízom benned. Tehát most már indulj és iparkodjál, hogy szerencsésen járd el a dolgokban.

Rózsika hálásan köszönt el, aztán gyors léptekkel indult meg a gyalog-uton.

A gyalog-ut virágos mezőkön, kies ligeken vezetett keresztül s nem telt bele nagyon sok idő, már meg is látta Rózsika a zöld házikót. Most még inkább sietett, hogy mentül hamarabb kiszabadítsa Benczikét

a veszedelemből. Amint közelre ért, a ház sarkánál megint ott látta a vak leánykát, ki most is azon a szomorú, panaszos hangon szólalt meg:

— Közeledik valaki... könnyű léptekkel jön, bizonyosan kis leány. Ó, ha ide betér, bár el ne felejtene jó szándékait!

— Attól ne félj, felelt Rózsika élénken. Öcsikémért jöttem, egyébre nem gondolok.

Befordult a sarkon s a ház ajtajában a zöld szemű gyönyörű nőt pillantotta meg. Bár mennyire el volt szánva, hogy kemény dacczal fog vele szembe szállni, nem igen tudott haragosan közeledni hozzá, mikor ez már messziről oly kedvesen, nyájasan integetett és mosolygott feléje. Rózsika akaratlanul is arra gondolt, milyen kár, hogy aki gonosz, az szép és kedves, kellemes; — míg az a jó öreg nénike meg, aki szívesen segítette, olyan förtelmes. De jóformán még végig sem gondolhatta ezt, mikor a zöld szemű nő édes-kedves, marasztaló hangon így szólt:

— No, megjöttél végre, kedvesem? Már szinte azt hittem, hogy vissza sem térsz. Mért nem jöttél mindjárt Benczikével?

Rózsika szinte meg volt akadva, hogy mit feleljen. Hát őt várták itt? És szíves örömet látják? Es nem is tagadják, hogy Benczike itt van? Az ilyen nyájas fogadásra igazán bajos barátságtalanul felelni. Mégis eszébe tartotta Rózsika miért jött, tehát komolyan és határozottan felelé:

— Eljöttem volna már tegnap, de nem bírtam idáig jutni, mert megrontották az utamat. De most mégis itt vagyok és nem is tágitok, amíg ki nem adja az én Benczikémet, akit erőszakosan vissza ragadott ide magához.

A zöld szemű erre is vidáman mosolygott.

— Ugyan, ugyan, kedves kicsikém, mit beszélsz! Ki ragadta vissza Benczikét? Hiszen veled indult el; tudnod kell, bántotta-e valaki? Hanem az a Benczike pajkos kis kópé. Ugy látom, mikor az jutott eszébe, hogy mégis csak kellemesebb lesz még itt pihengetnie, akkor ügyesen kifogott rajtad és úgy hagyott ott a faképnél, hogy még csak meg sem haragudhattál reá.

Rózsika meglepetve hallgatott. Csak ugyan... az nem lehetetlen. Benczike olyan szeleburdi, meggondolatlan fiú, hogy kitelhetett tőle ilyen csíny. Vissza vágyott a kedves pihenő helyre; de mert tudta, hogy Rózsika nem fog belé-egyezni, hát egy kis komédiát játszott, mintha erőszakkal ragadnák vissza. Ha pedig így van, akkor talán igazságtalanul is vádolja ezt a bűvös-bájos zöld szemű nőt, aki, meglehet, semmi rosszat sem forral ellenök.

De egészen könnyen mégsem akarta Rózsika ezt elhinni. Azért tehát így szólt:

— Nem értem egészen a dolgot. Hol van Benczike? Beszélni akarok vele azonnal.

— Azt nem sokára megteheted. Bizonyosan örülni fog, hogy te is itt vagy. De ilyen porosan és kopottan csak nem vezethetlek hozzá. Éppen ma érkeztek vendégeim: két kedves hugom több leánykával és fiúval. Nagyon előkelő népek, hát fényes lakomat is kell a tiszteletükre adnom. Mindnyájan igen pompásan vannak öltözve, és szerencsére Benczike számára is találtunk szép ruhát. Nézz csak ki, ott a kertben van megterítve az asztal; a vendégek is ott vannak már mindnyájan.

Rózsika kinézett és meglehetősen távol fényes sátrat látott. Óriási zöld bársony

mennyezet borult rá a virággal, lombbal ékesített gyönyörű oszlopokra, a mennyezet alatt pedig gazdagon terített asztal állt, melyen csak úgy csillogott a sok arany, ezüst és kristály edény. Körül pedig szebbnél-szebb, ragyogó öltözékekben vígan jártak-keltek, nevetgéltek a vendégek, nyilván a lakoma kezdetére várva. Benczi mintha amott egy oszlop mögött állt volna, de nem lehetett jól oda nézni.

— Persze, persze... ilyen fényes társaságban bajos így megjelennem, szólt Rózsika.

S meglehetősen röstelkedve nézett végig a maga poros, viseltes ruházatán. A zöld szemű nő ekkor így szólt:

— Szólhatnak ugyan Benczinek, hogy jöjjön ide és menjen el veled, de nem hiszem, hogy megtegye. Hanem... talán segíthetünk. Épp itt jönnek a hugaim. Bizonyosan van a ládájokban bőven szép ruha a leányaik számára. Ide is adják kölcsönbe. Ugy-e megteszitek, kedves hugaim?

Ezek, amint megtudták, miről van szó, nagyon szívesen teljesítették a kérelmet. Hoztak gyönyörű fehér ruhát s ez úgy illet Rózsikának, hogy jobban már kívánni sem lehetett. Hoztak tükröt is, és, mi tagadás, Rózsikában is fölébredt a hiuság; gyönyörködve nézte magát a tükörben. (Lásd a képet a czimlapon.)

— Azt hiszem, így már én is oda mehetek.

— Meghiszem azt, szólt a zöld szemű nő. Te leszel a legszebb. Csak még a fejedre kellene valami.

— Az ám, szólt a huga. Talán egy kis koszoru. Itt van épp egy kis fehér rózsakoszoru, ez pompásan fog a fehér ruhához illeni.

Már ki is nyújtotta a kezét, hogy fejére tegye a koszorut. Rózsikának azonban

lombbal
mennyezet
sztal állt,
ok arany,
edig szebb-
vigan jár-
ek, nyilván
ezi mintha
na, de nem

yes társa-
lt Rózsika.
zett végig
n. A zöld

nek, hogy
de nem
... talán
a hugaim.
őven szép
adják köl-
s hugaim?
l van szó,
kérelmet.
z ugy illet
ívanni sem
i tagadás,
; gyönyör-
. (Lásd a

a mehetek.
öld szemü
g a fejedre

án egy kis
hér rózsá-
ér ruhához

hogy fejére
azonban

ekkor megvillant eszében az intés... hát ha az a jó öreg asszony mégis böles tanácsot adott?... és oda kiűn az a vak leányka is azt ismételte; ő pedig akkor nagyon fogadkozott, hogy milyen szilárd lesz. Hát ha ez mind, ami vele történik, csak álnok csábítás? A hiuságának hízelkednek és eddig mindent elhitt, meg is tett. Pedig egészen más szándékkal jött.

Hirtelen elhatározta magát. Elkapta a fejéje nyujtott koszorut, mielőtt ez még a fejét érte volna. Aztán gyorsan a földhöz vágta és rátaposott, mialatt bátran így szólt:

— Ez a koszoru soha sem lesz a fejemen! Ezzel akarnátok megrontani. Adjátok elő a testvéremet!

Amint ezt mondta és a koszorura rátaposott, sístergő láng csapott fel a koszo-

ZORKA LEVELE. (Lásd a 366. lapon.)

ruból, füst szállt föl és a mint a füst elszórt s Rózsika szétnézett — nem látta sem a zöld szemű nőt, sem a hugait, sem a zöld házat, sem a pompás sátrat és a vendégeket. Eltűnt mind, nyomtalanul.

Rózsika jó ideig dörzsölte a szemét, hogy talán csak káprázat ez, talán csak álomból kezd most ébredezni. Amint saját

magán végig nézett: régi poros, kopottas ruhácskájában találta magát, fején a régi kalapjával. Már szinte elhitte volna, hogy csak álom volt az egész, mikor egyszerre két hang is hallatszott: az egyik örvendező, a másik panaszosan siránkozó.

— Megmentette! Megmentette! szólt az örvendező.

— Jaj nekem, jaj, jaj! Ó mi történt velem, hogy nem látok!

Az örvendező hang egészen közlről hallatszott s Rózsika mindjárt meg is látta a vak leánykát. De nem igen ügyelt rá, mert a másik hang sokkal inkább magára vont a figyelmét.

— Ez Benczike hangja! Hol vagy, Benczikém?

— Itt vagyok... itt a bársony sátor alatt, ahol olyan fényes minden; de most egyszerre semmit sem látok.

Rózsika, amint jobban szénézett, egy bokor tövében fekvé pillantotta meg Benczét. Oda szaladt hozzá és nagy örömmel megölelte.

— Nincs már itt se ház, se sátor Benczikém, tehát nem is láthatod. Szerencsésen megtörtem a varázslatot — megsza-
badítottalak.

— Te vagy az Rózsika? A hangodat hallom, de nem látlak. Mért nem látlak?

— Már hogy ne látnál? Itt vagyok melletted, foglak... Csak nem vakítottak meg azok a gonoszok?

Ez alatt a vak leányka, a hangok után indulva, szintén oda ért és így szólt:

— De igen, megvakították, mondá. Nem vihették magukkal, mert itt voltál te, a testvére, és nem bírtak kifogni rajtad. Követelted, hogy adják elő testvéredet. De boszúból elvették a szeme világát, épp úgy mint nekem.

Bencze, amint ezt hallotta, kétségbe esett zokogásra fakadt.

— Jaj, jaj! Hát most már vak vagyok, vak leszek! Oh, jaj nekem!

(Folytatása következik.)

DÉLCZEG CSACSI.

NEM vagyok én számár füles,
De nem ám!
Hires futó, kényes ló volt
Az anyám!

Meg is látszik rajtam a nagy
Származás:
Igy szokellni, mint én: tud-e
Csacsi más?

Nem lombos bár, és a végén
Bojt vagyok:
Mint az apám, farkam épp úgy
Lógatom.

Lombos is volt, de tavasszal
Vedtettem;
El akkor a lombom javát
Vesztettem.

De télére megint kihajt,
De ki ám —
S díszes farkú leszek, mint volt
Hős apám.

Akkor aztán akár kivel
Kiállok —
És nagy-büszkén nyeritgetve...
Iázok.

TONCSIKA A BÁBU-BÁLON.

— Tréfás mese öt képpel. —

TONCSIKA! Hol vagy?

— Itt vagyok, nagyapácska!

S a sötétes, szűk bolt egyik zugából egy alig tíz éves, kissé halovány, de nyájas, vidám képű leányka ugrott elő. Az öreg pedig meglehetősen rossz kedvvel szolt:

— Talán bizony aludtál? Még nincs itt az ideje. Kár ugyan a gyertyáért, mert csuf esős-havas idő van oda künn, de hát mégis korán volna még bezárni a boltot... Nekem pedig le köll fekdünnöm, mert nagyon szaggatja a köszvény a lábamat.

— Ó csak fekdüj le nagyapa! Majd én itt leszek a boltban és Palkó is itt lesz nem sokára.

— Jól van. Aztán Palkó jól csukja ám be a bolt-ajtót és az ablak-táblát... te meg oltsd ki a gyertyát... föl ne gyujtsd a boltot... ez a sok fa-bábu hamar tüzet fog... hát még azok a ruhások!...

— Ne félj, kedves nagyapa, majd vigyázok.

— Az ám, képzelem... tudtok is ti gyerekek vigyázni. No, majd meglátom. Hát az alatt, amíg oda jártam, nem volt itt vevő senki?

— Nem volt... Azaz, egy kis fiu jött be és fa-lovacskát akart venni; meg is nézett vagy tizet, de aztán mégsem vett. Azt hiszem, nem is volt pénze. Hanem a bolt-ablak előtt két uri asszonyság sokáig nézegette

azt a szép nagy bábút, melyet oda a középre tettem; aligha meg nem veszik holnap.

— Dehogy veszik! Nem olyan könnyen vásárolnak az emberek... csak álldogálnak, báméskodnak a bolt-ablak előtt. Persze, az nem kerül semmibe. No de mindegy. Mondom, vigyázzatok. És ha talán éhesek lennétek, van ott a polczon kenyér meg sajt... de sokat ne egyetek ám, nem egészséges az, ha az ember nagyon jóllakik éjszakára... a kenyér meg a sajt pedig drága... Kivált Palkó igen szeret nagy karajokat lekanyarítani.

— Ne aggódjál, nagyapa. Majd én szelek neki is, nem lesz tulságosan nagy. Jó éjszakát, kedves nagyapa!

Az öreg boltos bement a bolt mögött levő szobába, a kis leány pedig ott maradt a boltban. Nem valami fényes nagy bolt volt ez, de Toncsika talán mégsem cserélte volna el a főváros legpompásabb nagy-kereskedésével sem. Mert ez a bolt, egy kisebb játékos-bolt, tele volt százféle játékszerrel. Fa-lovacska, ólom-katona, bábu, labda, dob, trombita, apró sipláda s még százféle más ilyen holmi volt ott felhalmozva a polczokon és mind eme gyönyörűségek közt Toncsika volt a boltos-kisasszony. Testvérével Palkóval korán árvaságra jutottak s nagyapjuk fogadta őket magához. Palkónak nem sok hasznát vette, mert Palkó iskolába járt és nagyon sok tanulni valója volt, de meg nem is szeretett a boltban foglalkozni; a kis leány azonban valóságos segédje lett az öregnek, pedig még olyan esipetnyi kis leány volt, hogy alig látszott ki a feje a bolt-asztal mögül.

Néha bizony maga is jobb szeretett volna eljátszogatni, mint a vevőknek szolgálni. Eszébe jutott, hogy ez a sok játékszer

mind arra való, hogy vidám gyermekek mulassanak vele; drága pénzen veszik, míg neki itt keze ügyébe esik akár száz is, de soha sem játszhatik; be köll érnie anyival, hogy finom toll-söprücskével naponként leporolja a Viczákat, huszárokat, paripákat.

Pedig mennyi gyönyörű bábu volt ott! Egyik polczon az uri bábuk kényeskedtek, mind annyian szépen felöltöztetve, megfrizérozva. A másik polczon meg az olcsóbb fajta szegény sorsu Viczák várták a jó szerencsét, hogy jöjjön valaki, aki megvegye és felöltöztesse őket. Mert biz' ők csak amugy nagyjából kifaragott fadarabokból voltak össze illesztve s éppen csak az arczuk, hajuk volt úgy a hogy kipingálva; no meg fekete czipő is volt a lábukra rá fest-

re; más különben aki megvett ilyen Viczát, annak a dolga volt, hogy felöltöztesse. De az nem baj. Toncsika éppen ilyen Viczával sokkal inkább szeretett volna eljátszogatni; az ilyennel több a mulatság; szabni, varrni lehet rá, nincs rajta minden készen, mint azokon a kényes uri bábukon.

Most is, hogy egyedül maradt a boltban, elnézegette a bábukat és bizony nagyon megkivánta, hogy egyszer már ő is kedvére elmulatgasson a Viczákkal. De hát egyelőre semmi sem lehetett belőle, mert nem sokára megjött Palkó és vacsorát kért.

Aztán egy kicsit pöröltek, de csak úgy barátságosan, a kenyér és a sajt fölött, mert Palkó csakugyan nem érte be anyival, a mennyit Toncsika adott neki, hanem fogta a bicskát és úgy bele kanyarított a sajtba is, hogy a nagyapó holnap, tudom, ugyancsak fog sopánkodni a kenyér pusztítás miatt. Palkó aztán fölrakta a boltablakra a táblákat, becsukta az ajtót és elment aludni; Toncsika pedig még ott maradt, hogy egyet-mást helyre rakosgasson.

... LOBOGÓT TÜZÖTT KI. (Lásd a 362. lapon.)

Amint ezzel elkészült, leült egy nagyobacska dobra, mely ott volt a földön, szemben a bábuk polczával. Ha már nem játszhatik velök, legalább kedvére nézegeti őket. A gyertyát letette a földre s hol a szép sorjában álló uri bábukon, hol a rendetlen rakásban heverő fa-Viczákon

legeltette a szemeit. Elmeregve szolt magában:

— Ezek is szépek volnának, ha szép

rühát adnánk rájuk. Akkor nem látszanának ki a szögek, drótok, melyekkel a kezök, lábuk oda van erősítve.

... FELKAPASZKODOTT A KALAPOS BÁBUKHOZ. (Lásd a 363. lapon.)

A Viczák tömegéből nagy sugás-bugás hallatszott. Toncsika pedig tovább elmélkedett.

— Ha az enyém volna valamelyik, én bizony varrnék rá szép ruhácskát. Persze, nem volna olyan pompás, mint azoké a

kényes porcellán-bábuké . . . de azért mégis csinos lehetne . . . Az én Viczám, tudom, beérné vele és szeretne engem.

— Hogy ne szeretne már, te jó kis leány! Szeretünk mi téged most is, mert te is szeretsz minket. Ezt pedig nem mindenki teszi, mert hát mi csak afféle olcsó parasztos Viczák vagyunk.

Ezt egyik fa-bábu mondta, mely a nagy rakásból kitápáskodva, csukló lábakkal, bukdácsolva közeledett Toncsika felé. A kis leány nem is nagyon esodálkozott ezen, mert sokszor elképzelte már ő a Viczákat, amint járnak-kelnek, beszélnek. Most éppen nagyon jó idő és alkalom van rá, hát természetesen, hogy elő kerülnek. Megörült neki nagyon és nyájasan felelé:

— Persze hogy szeretlek, ha csak olcsó paraszt Viczák vagytok is. Veletek is épp olyan jól el lehet mulatni, mint azokkal a czifrákkal.

— Még jobban, sokkal jobban, kedvesem. Mit ér az olyan kényes porcellán Vicza? Csak egyetlen egyszer essék le, már behasad a feje, letörik az orra. Pedig hát igaz, ami igaz: akad ám sok olyan vigyázatlan kis leány, aki mind-untalan földre ejti a bábút. Bezzeg, minket potyogtathat akár mennyit, bennünk nem esik kár, mi kemény fából vagyunk faragva.

Toncsika épp azt akarta mondani, hogy ez valóban nagyon becses tulajdonság . . . de ebben a pillanatban (bizony kiesibe mult, hogy nagyot nem ijedt) hatalmas dob-pörgés és trombita-harsogás riadt fel. És ugyan-ekkor az egyik olcsó Vicza nagy lobbogót tüzött ki, (Lásd a képet a 360. lapon.) melyen szép öreg betűkkel ez volt felírva:

MA ÉJJELE NAGY BÁBU-BÁL!

MINDENKINEK NYITVA ÁLL!

Toncsika még rá sem ért, hogy a bálról kérdezősködjék, mikor másfelől az vonta magára a figyelmét, hogy a katonák polczán egy nagy iskátulya fődele föl pattan és legelőször egy délczeg huszár-kapitány rugtat ki, utána pedig egész csapat jeles és nyalka vitéz.

— Sorakozz! parancsolá a kapitány harsány hangon.

A vitézek gyönyörűen glédába álltak.

— Vigyázz! vezényelt tovább a kapitány. A mai éjszakára úgy szól a parancs, hogy akinek tánczra van kedve, elmehet a bábu-bálba. De első kakas-kukorékolásra mindenki itt álljon megint a glédába, mert aki elkésik, három heti kaszárnya- . . . mondok: skatulya-áristomot kap.

Ezzel a délczeg kapitány ott hagyta a vitézeit és egyenesen Toncsika felé lépkedett. Gavallérosan meghajlott és így szólt:

— Szépséges szép Toncsika kisasszony, lehetek-e szerencsés, hogy a mai bálon velem tánczolja az első csárdást?

Toncsika szinte elpirult zavarában. Tettszett neki nagyon a felszólítás, de nem tudta, mit feleljen. Mert biz' ő még soha sem volt bálban, nem is tánczolt még soha életében. Hát ha bele sül? De a mellette álló Olcsó Vicza hamar oda sugta neki:

— Fogadd el! A kapitány híres jó tánczos és finom gavallér. Megsértenéd, ha el nem fogadnád.

Toncsika tehát ezt felelte a kapitánynak:

— Nagyon megtisztel a figyelme, kedves kapitány ur; szívesen tánczolkok önnel, csak aztán ne csufoljon, ha eleinte talán rosszul járom a csárdást . . . mert bizony még nem igen próbáltam.

— Sebaj, szép kisasszony. Addig járja, míg bele nem tanul. Most pedig sietek,

hogy a zene-kart oda rendeljem. Erről nekünk gavalléroknak kell gondoskodnunk.

A délczeg kapitány odább ment, Olcsó Vicza pedig így szólt Toncsikához:

— Várj itt egy kicsit. Meghívom a bálunkra azokat a cifra ruhás rokonaimat is. Rendesen nagyon dölyfösek ugyan, de most talán meggondolják a dolgot, ha megtudják, hogy eleven tánczosnő is lesz közöttünk.

Felkaspaszkodott a ruhás, kalapos bábukhoz (Lásd a képet a 361. lapon) és elmondta, mi járatan van. Ezek azonban kicsinylőleg bigyesztgették az ajkukat és gunyos hangon feleltek:

— Köszönjük a szives meghívást, de nem élünk vele. Nem szoktunk akár milyen társaságba bele keveredni.

— Ejnye no, de kényesek vagytok! szólt Olcsó Vicza boszusan. Pedig lesz ám ott a társaságban valaki, aki még nálatoknál is különb, mert valóságos eleven. Nézzétek: ott van Toncsika! Várja, hogy a bál kezdődjék.

De a dölyfös bábuk erre sem hajoltak.

— No bizony! Bálba készül és így van felöltözve? Hiszen báli ruha sincs rajta! A mi ruhánk sokkal szebb. Az övé nem is selyem. Nem hozzánk való; mi csak gazdag uri kisasszonyokkal mulatunk.

— Olyanokkal nem szolgálhatok, tehát maradjatok és szépen büszkén unatkoztatok!

Vissza tért Toncsikához, aki mindent hallott és szintén boszankodott. De Vicza megvigasztalta:

— Ne törődjünk velök! Mi vigan leszünk, ők pedig unatkozni fognak

Már kezdődött is a mulatság. Egy trombitás, aki magasan állt egyik polcz tetején,

hatalmasan bele fújt a trombitájába, ami a bál megnyitását jelentette. Rögön rá a hány kis verkli, harmonika, doromb, dob és czin-tányér csak volt a polczokon, mind megszólalt. Csak úgy zengett bele a ház. Nem hallani ilyen muzsikát még a budapesti nagy bálokon sem!

Meg is mozdultak a Viczák, mind a hányan ott rakáson feküdtek, és kopogva, bokázva, pörögve nagy-vigan vonultak ki párosával, hármásával a táncz helyére. (Lásd a képet a 364. lapon.) Báli ruhája bizony egyiknek sem volt, de annál bővebben volt jó kedvök és mind a hányan el voltak szánva, hogy amugy igazában kimulatják magukat. De Toncsikát is váltig biztatták:

— Rajta, rajta, Toncsika! Mindig vágytál utána, hogy velünk mulathass, mert eddig bizony nagyon bus és csöndes volt itt az életed. Rajta tehát, három a táncz, el sem hagyjuk kivilágos kivirradtig!

Ott termett a délczeg huszár-kapitány és tánczra vitte Toncsikát. Hogy, hogy nem: de Toncsika úgy tapasztalta, hogy tud ő tánczolni; csak úgy lengett-forgott, mint a megpörgetett orsó. A kényes, hetyke bábuk onnan a polczról most már irigykedve néztek le a mulatozókra; de már nem hívta őket senki.

— Sajnálják már, hogy annyira begyeskedtek, szólt Olcsó Vicza. Veszik észre, hogy ilyen nagyszerű bál itt még soha sem esett, mert igazi eleven tánczosnő még soha sem tisztelte meg mulatságunkat. Hire lesz ennek hetedhét vármegyében, hogy látogatásodra méltattál.

— Ó, nagy dolog is az! felelé Toncsika szerényen. Eljövök én szivesen máskor is, csak tudjam, mikor lesz újra bál nálatok.

— A hányszor jössz, mindig lesz.

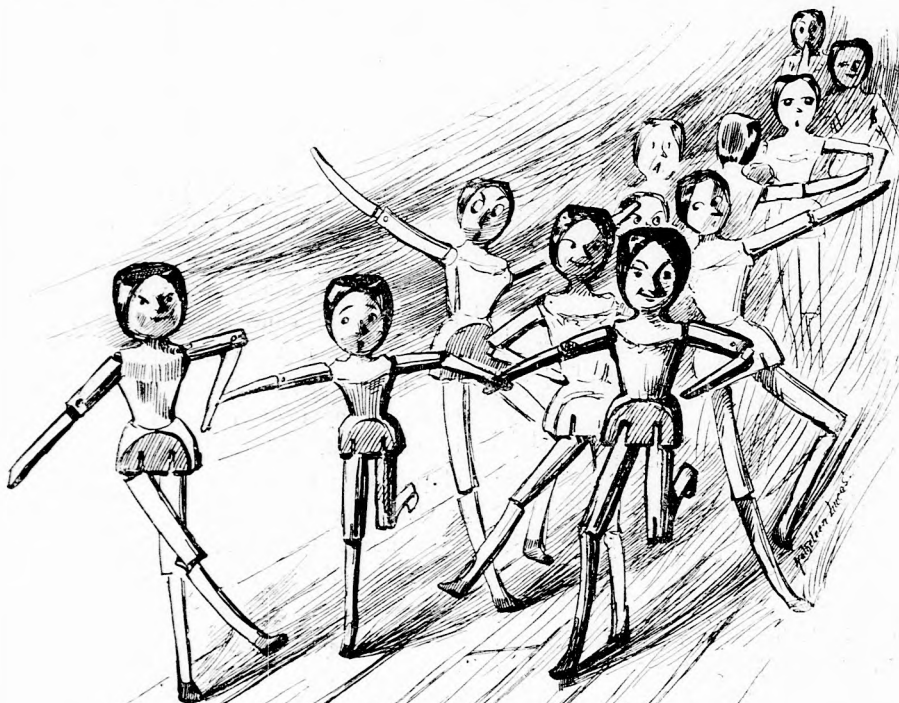
— Akkor el is jövök én majd máskor is. Már eddig is eljöttem volna, ha tudom; de nagyapácska soha sem szólt nekem erről.

A Viczák nagyot nevettek.

— Persze hogy nem szólt, mert semmit sem tud róla.

— Nem tud? Akkor hát őt is elhozom.

— Jaj, a világért sem! Ő már nagyon mogorva öreg ur, köszvényes is a lába,

... PÁROSÁVAL, HÁRMASÁVAL. (Lásd a 363. lapon.)

nem tud táncolni. Már pedig aki bálba megy annak táncolnia kell. Ha ide jön, úgy megtáncoltatjuk, hogy két hétig is megfekszi.

Épp ekkor a belső szoba ajtajánál nagy köhögés hallatszott. Soha olyat, hogy egé-

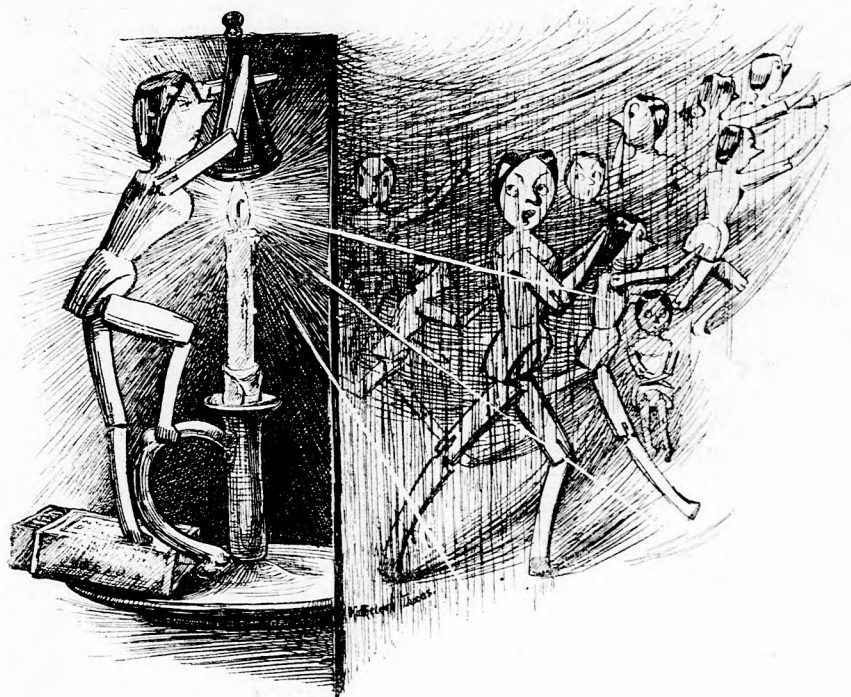
szen közönséges köhögésnek mekkora lehet a hatása! Mert a hány Vicza csak ott volt, majd holtra rémült valamennyi.

— Jaj! Jön a gazda! Helyre, helyre mindenki!

Egyikök a gyertyához sietett és ki akarta oltani, mialatt a többiek ijedten menekültek a polcz felé, de a gyertya kioltása nem sikerült, mert az oltó kupak kiesett a Vicza kezéből, s a Vicza nagy sietve menekült a többi után. Szerencsésen el is jutott a polczra és oda feküdt a többiekhez a rakásra,

mikor az ajtó kinyílt és Toncsika is föl-nyitván szemeit, megpillantotta nagyapát, aki haragosan kiáltott rá:

— Hát te mit csinálsz itt éjjélkor, he? A gyertya felére égett, pedig este egész volt... Hát itt kell aludni a dobon, he? Jó szerencse, hogy a köszvény tépte a

... IJEDTEN MENEKÜLTEK.

lábamat, fölébredtem és megláttam az ajtó-hasadékon át a világosságot. Még bizony felgyújtottad volna a boltot.

— Ó dehogy, kedves nagyapa... hiszen sokan voltunk... nagy bál volt... tánczoltunk... a Viczák mind tánczoltak, olyan vigan voltunk! Már olyan rég vágy-

tam egy kis bábu-mulatságra... olyan szép volt... És majd máskor is lesz.

— Menj aludni kis buksi, hiszen most is álomban beszélsz. Ugy látom, nem jól van ez így.

Másnap reggel Toncsika nem volt egészen bizonyos felőle, neki van-e igaza

vagy a nagyapának: volt-e igazán a bábu-bálon vagy csak elszunyókált a boltban. De már akár hogy volt, a nagyapa azt mondta, hogy nem való ő még boltos-kisasszonynak, járjon iskolába és szabad idején játszogasson bábuval kedve szerint.

Adott is neki egy olcsó Viczát és Toncsika ezt szépen felöltöztette Tánczolt is vele, de csupán nappal, mikor a lezskéjével elkészült. El is beszélgetett vele a bábu-bálról, melyen együtt voltak s a Vicza nem mondta, hogy nem igaz.

De hát éjjel soha sem voltak többé a játékos boltban és így Nem is jutottak el többször bábu-bátra nem is tudhatni, volt-e még több olyan bál

ZORKA LEVELE.

(Képpel a 357. lapon.)

SZÉP őszi nap vala még,
Tisztán kélelt még az ég.
Ott a Szárán valahol,
Nagy gözhajó zakatol.
Tüsszög, süvit, meg is áll,
A sok utas mind kiszáll.
Folyón innen egy sereg
Bosnyák lányka és gyerek.
Ugrándoznak nagy vigan
A nap sugáiraiban.
Egyszerre jön egy ladik,
Hoz is gyorsan valakit.
Partra szökken szaporán —
Nini, ez a kapitány!
»Bácsi, bácsi, jó napot!
Hát a karján mi az ott?
Mozog... repked... jaj, talán
Tubicza az, kapitány?»
»Nincs különben, gyermekek,
Galambocskák biz' ezek.
Hanem, Zorkám, Mihókám:
Nem játszani valók ám!
Pósta-galamb a neve.
Akinék van levele

(Folytatá a kapitány)
Adja ide szaporán!
Ha kicsike a levél,
Szárnya alá ha befér,
S ha Budába külditek,
Még ma este ott lehet!«
»Jaj be derék!.. Hajh Buda!
A bátyánk ott katona.
Ő fújja a trombitát,
Ha meglátja a királyt.
Futok haza s megirom,
Amily gyorsan csak bírom!«
Mondja Zorka s röviden
Levelével megjelen.
»Itt van bácsi, Isten áldja,
Tegye a galamb szárnyába!«
Galamb szárnya meglebeg...
Fölnéznek a gyermekek.
Galamb gyorsan felosont...
Most madár... majd szürke pont.
Alig látni a színt...
Még egy percz és eltűnik.
A nyomát se látni már —
Isten áldjon, gyors madár!
Nem sokára ott lebeg,
A kétegy város felett.
Még nem szállott le az este,
Már ő leszáll Budapestre.
Ott a király palotája —
A jó Mirkó várja, várja —
Galamb lassan lejebb lebeg,
Szárnya alól kihullatja,
A csőrével oda adja
Azt a kedves kis levelet.

HÁROM JÓ PAJTÁS AZ ÁLLATKERTBEN.

— A Kis Lap* 25-dik színes műmelléklete. —

MELEG nyári napon volt még az, mikor a három jó pajtás ott üldögélt egymás mellett az állatkertben. Szép bóbítás volt a középső, gyönyörű vörös-csíkos fehér az egyik, kedves hamvas-szürke a másik szomszédja.

A bóbítás jött ki a házból először. Voltakép biz' ő nem jött a maga lábán, sem a maga szárnyán, hanem kézen hoz-

ták, azután pedig vékony lánczocskával oda kötötték a korláthoz, a melyen ülnie köllött, akár volt kedvére, akár nem.

De hát inkább volt kedvére, mint nem.

— Mégis csak jobb ide künn, mint ott a sötét, dohos madár-házban. Itt legalább sütkérezhetem a napon. Persze, nem olyan meleg a nap itt, mint otthon, ahol rokonaim szabadon élnek a pompás meleg égöv alatt. Ott érdemes ám papagájnak lenni!

— Igazad van, pajtás! szólt a vörös csikos fehér, aki ezalatt már szintén oda került a rudra. Igazad van, a mi életünk csupa szomorúság!

— No, azt éppen nem mondhatnám, szólt a hamvas-szürke a tulsó oldalról. Elég jó dolgunk volna; gondoskodnak rólunk; csak az a baj, hogy nem röpködhetünk szabadon.

— Ugy van, és ez a legnagyobb baj. Mit ér a többi sok jó! sohajta a bóbitás.

— Igaz, igaz! bizonyítá a fehér. Legjobb volna, ha megszöknénk.

— Jaj de jó volna! hagyta helyben a bóbitás. Én már gondoltam is rá. És nem is lehetetlen. Őreink azt hiszik, hogy nagyon szelídek vagyunk, sokszor szabadon ültetnek a vállukra. Ilyenkor felröppenünk és elröpillünk, vissza sem térünk többé.

— Nagyon jó lesz, meg is teszszük! ujjongott a fehér.

— Én is veletek tartok, mondá a hamvas-szürke. Csak azt kell előre tudnunk, hogy aztán hová repülünk?

— Hát ki a szabadba!

— Igen, de azt hallottuk, hogy ebben az országban a magunk fajta madár télen meg nem él.

— No az igaz, akkor hát megyünk haza, ahol atyánkfiai élnek.

— Igen, igen, oda megyünk!

— Az már más. De merre van az? Én nem ismerem az utat; azt sem tudom, merre induljunk. És ha tengeren köll átörpülni, nem tudom, birjuk-e? Mert még soha sem hallottam, hogy papagáj ilyen utat megtett volna.

A másik-kettő elhallgatott. Eleinte bosszusan néztek pajtásukra, de aztán így szólt a bóbitás:

— Biz azt mind meg kell gondolni, amit mondtál.

— Már nem is kell, szólt a hamvas-szürke. Világos, hogy meg nem tehetjük, belé vesztenénk. Én meg sem próbálok.

— Én sem.

— Én sem.

— Akkor hát itt maradunk és tovább türjük a fogságot.

— És, hogy könnyebben türhessük, majd egymást vigasztalgatjuk. Meglássátok, így mindjárt vigabb lesz életünk; mert ahol három jó barát van együtt, ott egészen boldogtalan egyik sem lehet; a hű barátság megédesíti még a fogság keserűségét is.

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott, kapja jutalom-nyereményül a következő díszes munkát:

„Gyermekek könyve.”

Kemény díszkötésben 30 színezett képpel s egy kőrajzzal.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLV. köt. 21-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

Határörvidék.

Helyesen fejtették meg: Szily Irma, Vadas Zoltán, Kovács Dénes, Mäder testvérek, Velencei Tiborka, Volarich Ida és Irma, Fleischhaker Szidi, Pösch Rudi, Loschitz Alice, Fischer Böske és Lajos, Gyurkovich Dódi, Zachar Margit, Hollaki Leo, Papp Cosima, Neumann testvérek, Závodszy Ilka, Degenfeld Kristóf, Zakár Margit és Lajoska, Elsner Margit, Gröber Bertuska, ifj. Lázár Aurél, Szathmáry Emma és Vilma, Lesskó

Istvánka, Odescalchi Gyalma, Kramer Margit, Deáky Iván (ne terhelte a levél-papirozt körülnyírni. *F. b.*), Makó Andor, Battik Niki, Hőflich Alfréd, Melkovics Rudolf, Laukó Lenke, Polgár Julia és Margit, Malatinszky Zoltán, Schwarcz Luczi, Zakariás Margit, Gyémánt Ilona, Lippmann Leo (kinek az írása? *F. b.*), Erdős József, Nagy Irén és Sándor, Vitályos Emma, Dózsa Ilonka, Kleebérg Alice és Géza, Krausz Gizella. Moesz Izabella és Ilus, Oesterreicher Magda, Altstädter Ottó és Ernő, Strasser Pál, Klein Nándor, Csanády Margit, Lestyán Lajos, Divéky Adorján, Várad Gyula, Forgách Beatrix, Pleszky Karolina, Ungár Béla, Vancsay Irén, Schwarz Magda és Béla, Szöllősy Aurél, Györgyi Dénes, Biasini Domokos, Fülöp Etelka, Sringer (?) Stefi (nem hibásan irtad a vezeték-nevedet? *F. b.*) Lázár Feri, Kiss Sára és Lajos, Kossaczky Gyula, Farkas Imre, Fráter Ágnes, ifj. Isaák Gyula, Szél Piroska, Rodakowska Alma, Magassy Jenő és Zoltán, Berger Lujza, Nadler Herbert, ifj. Bolyó Károly, Gattein Rudolf (Rezső nem név) és Körper Jenő, Müller Eszti, Okolicsányi Macsa, Marczali Bözse, Imrédy Kálmán és Károly, Károly Margitka és Béla, Lányi Tódor, Kristóffy Erzsébet, Szent-Ivány Karola, Szabó Mielanie, Jurenák Jóska és Dezső, Meithner (?) Teréz (A nevedet mért nem írod ki olvashatóan? *F. b.*) Szőgyény Gábor, Sibilla Jenő, Horváth Ida és Nelli, Frankl Paula.

A jutalom kisorsolása szabályszerűleg megtörténvén, nyertesek lettek *Volarich Ida és Irma, Kisbéren*, kiknek a jutalom-könyvet »*Tannenburgi Róza*« elbeszélés a lovagkorból, öt színes képpel a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »*KIS LAP*« XLV. köt. 21-dik számában közölt képrejtvény megfejtését még beküldték: Biasini Domokos, Schwarz Magda és Béla, Vancsay Irén,

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Listy Gábor. A műkedvelő fényírás tanító könyvét megrendelheted bár mely könyv-kereskedőnél, ha a munka címét nem tudod is; valamint hogy én sem ismerem. — **Melkovics Rudolf.** A te versikéd bizony fura versike. Nem is gondoltad igazán, hogy olyasmit közre lehessen adni bármely lapban, de a »*Kis Lap*«-ban legkevésbé. — **Oesterreicher Magda és M.** (A másik név olvashatatlan.) A Jules Verne művei közül válogatni bizony nehéz. Legszébb az valamennyi. Bármelyikében gyönyörűséget és tanulságot fogsz lelni. De tán a »12 éves kapitány« legjobban fog érdekelni, ha ugyan már magyar fordításban megjelent. — **Erdős József.** Hiszen az én zászlóm alatt állsz te akkor is, ha valamely rejtvényt nem oldottál is meg. Hűségem mellett, mellyel a »*Kis Lap*« táborába szegődöttél, eléggé szól az, hogy

olvasóm vagy. — **Rodakowska Alma.** A verőfényes déli Tirolból ide ebbe a ködös-borongós Budapestre hozzám küldött szíves köszöntésed úgy hatott, mint egy meleg napsugárka: jól esett. Az a közmondás, igazabban dal, nem úgy szól mint te írod, hogy: »Rég veri már Isten a magyart«, hanem így: »Rég veri már a magyart a Teremtő« De ha helyesen idéztél volna sem közölném. Nem közölném pedig abból az okból, mert hála ugyan-annak a Teremtőnek: a magyart nem veri, de áldásában részesíti most, mert dicső és igazságos királyt adott neki, s hazafias és bölcs kormányterfiaik intézik sorsát. Sajátságos és bőséges irásodban örömmöm telt. — **ifj. Bolyó Károly.** Abban a pályázatban jeles magyar írók ítelkeztek s én az ő ítelteikbe semmiképp sem folytam be. Ami a pályadíj-koszorúzott művecske szerzőjét illeti, egyet értek veled: az valóban érett elmének a gyümölcse. De semmiképp sem illik gyanúsitanom, hogy nem a beküldőnek a munkája. Örvendek hogy neked és Pálmának tetszik az »Arany-ország utja.« — **Degenfeld Kristóf.** Az utvesztő így, amint lerajzoltad, nem eléggé fogas. A bevezető utak közül kettőnél azonnal kitűnik, hogy nem az igazi, a harmadik pedig meglehetősen egyszerűen vezet mindig előre, megtévesztő elágazások nélkül, úgy hogy a lerajzolt párhuzamos háromszögek és négyszögek nagy része hiába van ott: nem nyílik ajtó beléjük, egészen el vannak zárva, tehát nem is tévesztethetnek meg. Próbáld meg újra, olyképp vezetve a vonalakat, hogy egyik csoport se legyen egészen elzárva, minden forduló-ponton több felé ágazék az út s jó darabon vezessen, míg nem kitűnik, hogy zsák-utczába vezetett. S ha ily módon ki javítottad, nagyobb papíron pontos vonalakkal rajzold le és úgy küld be újra. — **Loschitz Alice.** Fordulj kéréseddel a kiadó hivatalhoz. Ha van még készlete azokból a számokból, amelyeket elkallódnál engednél, a hiányt kipótolja. — **Gyurkovich Dódi.** Ha valamely csüörtök este rászánod magad, ott lesz a műhelyben. Szívesen látlak. — **Schuler testv.** Abban leljétek elégtételt, hogy a megfejtés nektek is sikerült. — **Divéky Adorján.** Az a két díszes kötet, mely munkád jutalma, dus forrása az ismereteknek. Bár mikor forgatod, okulást merithetsz belőlük. Kicsi szülő-falud pedig azóta bizonyos fontosságra jutott olvasó társaidnál, akik előtt már most az a kicsi Trsztena nem ismeretlen pontja a földgömbnek. — **Lázár Aurél.** Ha gimnazista vagy, megérted ezt a latin mondást: »Magna et voluisse, sat est.« Ebben a mondásban benne rejlik a te dicséreted is. Írd meg alkalom adtán, megértetted-e? — **Bakas Géza.** Sorát ejtem. Figyelmeztetek azonban, hogy a fogalmak megjelölésében szabatoságra törekedjél; mert p. o. a kigyó, a hal is mozog a maga módja szerint, de azért egyiknek sincs talpa. — **Több levélről a jövő számban.**